

ایدئولوژی جوچه کره شمالی:

کمونیسم بومی یا تفکر سنتی؟

سرگئی او. کوربانف

پیشگفتار مترجم

کره شمالی در ایران و غرب کشوری ناشناخته است. اندیشه جوچه که در تار و پود این کشور ریشه دوانده، در دنیا چندان شناخته شده نیست. کمتر کسی از وضع اقتصاد، فرهنگ، اجتماع و سیاست کره شمالی مطلع است. کره شمالی، یا جمهوری دموکراتیک خلق کره، که کشوری توتالیتر تلقی می شود، پایگاه اعتقادی اش تحت لوای اندیشه ای به نام جوچه بنا شده است. این اندیشه که برداشتی بلندپروازانه از کمونیسم و تلفیقی از ادیان کهنه و تازه ای کره بوده است، سبب شد کشوری به وجود آید که اگر به طور سطحی نظر دهیم، می توانیم ساختار سیاسی آن را «پادشاهی» بنامیم.

با اینکه «جوچه» اندیشه ای است که می خواست انسان را تعالی بخشد، برای مردم کره اما آن چنان خوشبختی به ارمغان نیاورد و فقط باعث شد خاندان کیم، تنها رهبران آن کشور باشند.

کیم ایل سونگ، بنیان‌گذار بلندپرواز کره شمالی، می‌خواست با تلفیق سوسیالیسم، کمونیسم، استالینیسم و اندیشه کنفوسیوس و ادیان کره، اندیشه‌ای جدید خلق کند. روند تاریخی کره اما نشان می‌دهد که او گرچه خود را کمونیست می‌نامید، اما در اواخر عمرش رویای امپراتور شدن در سر داشت. او می‌خواست یگانه پادشاه شبه جزیره کره شود و مردم، سخنان‌اش را چون وحی منزل از بر کنند. با این تفاسیر، تا دهه 1980، کره شمالی رشد اقتصادی بسیار زیاد ده تا پانزده درصدی را تجربه کرده بود و باعث شد کره شمالی، بسیار زودتر از کره جنوبی کشوری صنعتی شود؛ اما با فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی و قطع کمک مالی از یک طرف، و تحریم‌های روز افزون ایالات متحده از طرف دیگر، چرخ اقتصاد آن کشور پنجر شود و کره شمالی وارد دوره‌ای جدید از تاریخ شود. دوره‌ای که با کمبود منابع غذایی، بهداشتی و مالی همراه بود.

در مقاله پیش رو که توسط پروفیسور کوربانف نوشته شده، مقایسه‌ای بین اندیشه جوچه و اندیشه چئون دوگیو، دین کره جنوبی انجام شده است. این مقاله به ما نشان می‌دهد که از منظر اجتماعی، چقدر این اندیشه به ادیان کره جنوبی و آیین کنفوسیوسی نزدیک است. با بررسی دقیق‌تر نیز متوجه می‌شویم زیر پوست به ظاهر سوسیالیستی کره شمالی، لایه‌ی ضخیم ناسیونالیستی قرار دارد؛ مجموعه باورها و اعتقاداتی که هیچ‌گاه در سوسیالیسم جا نداشته‌اند.

همان‌طور که در کتاب «دیدگاه جوچه در جهان چیست؟» آمده است: «مردم در همه دوران‌ها وجود داشته‌اند، اما تنها ایده جوچه است که مردم را نیروی محرکه تاریخ می‌داند و آن‌ها را قادر می‌سازد تا نقش مناسب را ایفا کنند.» این مکتب، آرام آرام سوسیالیسم را در کره شمالی پس زد و به ایدئولوژی واحد در کره شمالی تبدیل شد. ایدئولوژی که مردم را به اتکا به خود و رهبر، در سیاست، اقتصاد، دفاع از وطن، و در همه امور، در قلب توده مردم و به طور یکپارچه در مسیر وطن پرستی و ملی‌گرایی در جهت ساختن جامعه‌ای آرمانی دعوت می‌کند.

اندیشه جوچه، اگرچه شبه جزیره کره را از چنگال استعمار ژاپن رهایی داد، اما سبب شد که خاندان کیم، تحت نفوذ و خودکامگی خود، سبک زندگی مردم را محدود کنند و باعث شوند که هر اندیشه دیگری جز اندیشه جوچه، مورد پیگرد قانونی قرار گیرد. زیرا جوچه تنها اندیشه‌ی راستین است و «کیم، یعنی کره، و کره یعنی کیم.»

با این که قانون اساسی کره شمالی در سال 1948 بر اساس کمونیسم و آموزه های لنین تدوین شد، اما صراحتاً نام جوچه در آن نیامد. در سال 1972، برای سلطه‌ی بیشتر و افزایش اقتدار خاندان کیم، نام جوچه به طور رسمی در قانون اساسی وارد شد، و طی هشت بار بازبینی پس از آن، کم‌کم واژه های سوسیالیسم و کمونیسم از قانون اساسی حذف شدند و جای خود را به جوچه دادند. در قانون اساسی همچنین آمده است: «کیم ایل سونگ، رهبر ابدی کشور است، و با آن که از دنیا رفته، اما روح آس در حال هدایت و رهبری مردم می باشد.»!

اندیشه جوچه، اگرچه الهامی از مارکسیسم-لنینیسم بوده است، اما آرام آرام در مسیر خاص و انحصاری کیم ایل سونگ گام نهاد و آرمان های اولیه خود را رها کرد. این اندیشه، با این که بعضی مولفه های درست اخلاقی را داراست، اما اجرای غلط آن، سبب شده است که وقتی می خواهیم این کشور را با کره جنوبی مقایسه کنیم، به یک نتیجه برسیم. و آن این است که کره جنوبی همه چیز دارد جز بمب اتم، و کره شمالی هیچ چیز ندارد جز بمب اتم!

مقدمه

جمهوری دموکراتیک خلق کره (DPRK) معمولاً یک کشور کمونیستی یا سوسیالیستی معرفی می گردد که توسط یک نوع رژیم استالینی اداره می شود. این تصور منجر به یک دیدگاه افسانه‌ای از کره شمالی شده است، دیدگاهی مشترک میان گستره‌ی زیادی از افراد

خارجی. تبلیغات کره شمالی تصویر اساطیری بسیار متفاوتی از این کشور، از بهشت زیبای کارگران به تصویر می‌کشد. این دیدگاه‌های اسطوره‌ای متقابل، ارزیابی واقع‌بینانه از وضعیت واقعی کره شمالی را برای ناظران دشوار می‌کند.

آیا روش‌هایی وجود دارند که بتوانند به ارائه درک واقعی‌تر از کره شمالی کمک کنند؟ البته که چنین است. یکی از این روش‌ها، تحلیل چند بعدی اسناد رسمی ست. ماهیت این روش مقایسه‌ویژگی‌ها و محتوای زبانی یک متن با متون مشابهی است که قبلاً منتشر شده، (بعد زمانی) و یا مقایسه با متونی که کدهای فرهنگی نزدیک به متن انتخابی را دارند (بعد فرهنگی). کتاب‌ها و مقالات رسمی منتشر شده در کره شمالی درباره ایدئولوژی اصلی کره شمالی (جوچه) یکی از بهترین منابع اولیه برای تحلیل متنی سیاست کره شمالی است.

در آغاز دهه 2000، به ویژه پس از اجلاس سران پیونگ یانگ، 13 تا 15 ژوئن 2000 با حضور کیم دائه جونگ، رئیس‌جمهور کره جنوبی و کیم جونگ ایل، رهبر کره شمالی، به نظر می‌رسید که چشم‌انداز یک کره متحد، بیش از هر وقت دیگری، از زمانی که جنگ کره با توافق دو طرف در 27 ژوئیه 1953 آتش‌بس اعلام شد، قابل دسترسی باشد. هفده سال پس از این اجلاس تاریخی، و پس از انتخاب مون‌جائه این به عنوان رئیس‌جمهور کره جنوبی در ماه می 2017، نشست سنگاپور بین دونالد ترامپ رئیس‌جمهور ایالات متحده و کیم جونگ اون رهبر کره شمالی در ژوئن 2018، این چشم‌انداز ملموس‌تر هم شده است. این گفتگوی تازه بین دو گره به این سوال منتهی می‌شود: آیا نقاط مشترکی بین جمهوری کره (ROK) و کره شمالی (DPRK) از نظر ساختار اجتماعی، اقتصاد، فلسفه سیاسی و فرهنگ وجود دارد که به روند اتحاد مجدد کمک کند؟

پاسخ کوتاه این است که نکات مشترکی وجود دارد. دو کره قبل از سال 1945 تاریخ مشترکی داشتند. شهروندان این دو کشور شیوه های فرهنگی، یک زبان و تجربیات شخصی و خانوادگی از اشغال و جنگ استعماری را پشت سر گذاشته اند.

اما تفاوت های ایدئولوژیک، اجتماعی و اقتصادی قابل توجهی که بین کره شمالی و جنوبی وجود دارد، مانع اصلی پیشرفت روابط بین دو کره است: یک جمهوری دموکراتیک در مقابل یک کشور ظاهراً کمونیست. در واقع، ضد کمونیسم یکی از پایه های ایدئولوژیک کره جنوبی است و جنبه مهم هویت کره جنوبی باقی می ماند. این منجر به این سوال می شود: کره شمالی تا چه حد یک دولت کمونیستی است؟

در دهه های اول پس از تشکیل کره شمالی، کمونیسم به عنوان ایدئولوژی سیاسی کره شمالی در پیش زمینه قرار گرفت. با این حال، از زمان تصویب قانون اساسی 1972، اصطلاح «کمونیسم» به ندرت در کره شمالی استفاده شده است. در واقع، پس از فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی در دسامبر 1992، این اصطلاح به طور کامل از متون رسمی کره شمالی ناپدید و «سوسیالیسم» جایگزین آن شد. در سال های اخیر، «سوسیالیسم» نیز در نشریات رسمی کمتر مورد توجه قرار گرفته است. آن چه به عنوان پایه و اساس ایدئولوژی کره شمالی از دوران «توسعه سوسیالیستی» باقی مانده است، چیزی ست به نام جوچه.

اکثر ناظران خارجی (از جمله محققان کره جنوبی) جوچه را تفسیر کره شمالی از کمونیسم، سوسیالیسم یا هر دو می دانند. این فرض، با توجه به ماده چهار قانون اساسی 1972 کره شمالی معتبر است: «کره شمالی در فعالیت خود با ایده های جوچه حزب کارگران کره هدایت می شود، که در آن، مارکسیسم-لنینیسم کاربرد خلاقانه خود را در کشور ما واقعاً پیدا می کند.»¹ با این حال، اخیراً، دولت کره شمالی هرگونه رابطه بین

¹ قانون اساسی سوسیالیستی جمهوری دموکراتیک خلق کره 1975.

جوچه و مارکسیسم، کمونیسم یا سوسیالیسم را رد کرده است. به عنوان مثال، ماده سه قانون اساسی 2016 کره شمالی می گوید: «جمهوری دموکراتیک خلق کره در فعالیت‌های خود با ایده جوچه و ایده سونگون هدایت می‌شود، یک جهان‌بینی مردم‌محور، یک ایدئولوژی انقلابی برای دستیابی به استقلال توده‌های مردم.»²

این تغییر ایدئولوژیک کاملاً قابل درک است. کره شمالی کشوری با تاریخ طولانی است که قدمت آن به هزاره سوم پیش از میلاد می‌رسد. فرهنگ کره ای، مانند هر فرهنگی، در چارچوب تاریخی خود توسعه یافته است. پس، این موردی است که در آن یک ایدئولوژی خارجی (کمونیسم) در یک منظر فرهنگی موجود قرار گرفته و دگرگون شده است. نتیجه حاصل از آن، نه کمونیسم و سوسیالیسم، بلکه چیزی به نام «جوچه» است.

تاریخچه مختصر جوچه

ترجمه جوچه به انگلیسی آسان نیست. لغت نامه های کره ای-انگلیسی آن را «هدف اصلی؛ نهاد؛ بدنه اصلی.» ترجمه کرده اند.³ اما ترجمه دو نویسه‌ی چینی مورد استفاده برای جوچه (主體) معنای متفاوتی را ارائه می دهد. نویسه اول 主 (ju) به عنوان «مالک، ارباب» و نویسه دوم 體 (che) به معنای «جسم، جوهر، طبیعت» ترجمه می شود. این ترجمه به اصل فلسفی اولیه جوچه که در این عبارت کره ای بیان شده، بیشتر وفادار است: «انسان مالک همه چیز است و همه چیز را تعیین می کند.» (사람은)

² قانون اساسی سوسیالیستی جمهوری دموکراتیک خلق کره 2017، 4. نسخه کره ای این عبارت به شرح زیر است:

조선 민주 주의 인민공화국 은 중심 의 세계관 이며 인민대중 자주성 을
선군 사상을 자기 활동의, 실현 하기 위한 위한 주체사상 주체사상

지도적 지침으로 삼는다 (مجموعه قانون جمهوری دموکراتیک خلق کره 2012، 17).

³ فرهنگ لغت ضروری کره ای-انگلیسی مینجونگ سنوریم 1990، ص. 1607.

جوچه نه به عنوان شکلی کمونیسم، بلکه به عنوان جنبه ای از کیم ایل سونگیسم در نظر گرفته می شود.⁴ اما ذکر این نکته ضروری است که کیم ایل سونگ، بنیانگذار کره شمالی، این اصطلاح را اختراع نکرده. این کلمه در عوض، در زبان کره ای تاریخیچه ای طولانی دارد که معمولاً آن را «هدف اصلی» ترجمه می کنند.⁵ علاوه بر این، اصطلاح جوچه مختص کره شمالی نیست. در واقع، در طول سلطنت پارک چونگ هی در کره جنوبی (1963-1979)، جوچه به عنوان بخشی از ایدئولوژی کره جنوبی، به ویژه در دوره دیکتاتوری یوسین⁶، که در 17 اکتبر 1972 آغاز شد، خدمت کرد. در این زمان رئیس جمهور پارک «مجمع ملی جوچه برای اتحاد» را به عنوان یک ارگان رسمی دولتی تأسیس کرد.⁷ علاوه بر این مکان سیاسی در کره جنوبی، جوچه بخش مهمی از دین جدید کره ای، چئون-دوگی-یو («طریقت بهشت»، 天道教، 천도교) است.

در شمال، موضع رسمی کره شمالی در دهه 1980 این بود که رفیق کیم ایل سونگ، ایدئولوژی جوچه خود را در سال 1930 زمانی که در کالون چین بود به وجود آورد. در دهه 1990، دولت کره شمالی این افسانه را اصلاح کرد و گفت جوچه با تأسیس «اتحادیه سرنگونی امپریالیسم» در 17 اکتبر 1926 به وجود آمد.⁸ محققان خارجی در این نکته تفاهم دارند که جوچه برای اولین بار در دهه 1950 به عنوان یک ایدئولوژی سیاسی در کره شمالی ظاهر شد. در آن زمان بود که به دنبال توقف خصومت ها در شبه جزیره کره، روابط کره شمالی با اتحاد جماهیر شوروی بدتر شد و به دنبال آن روابط با چین در

⁴ قانون اساسی سوسیالیستی جمهوری دموکراتیک خلق کره 2017، 1.

⁵ فرهنگ لغت بزرگ زبان کره ای 1992، جلد 3، ص. 3810.

⁶ یوسین به معنای اصلاحات است.

⁷ ترجمه رسمی انگلیسی نام این ارگان دولتی، کلمه ی جوچه را در خود ندارد. معمولاً به عنوان «مستقل» ترجمه می شود. این مجمع تا 6 مهر 1980 وجود داشت.

⁸ مقاله ای در مورد تاریخ کره. کتاب دوم 1995، 120.

دهه 1960 به هم ریخت. با توجه به این وضعیت ژئوپلیتیکی افزایش انزوا، کاملاً منطقی بود که دولت کره شمالی یک ایدئولوژی بومی را برای توجیه مسیر مستقل خود به سمت توسعه اقتصادی، دفاع ملی و فرهنگ ترویج کند. متعاقباً، ناسیونالیسم کره ای یا همان جوچه در دهه 1970 به وجود آمد و شکل گیری جوچه در دهه های 1980 و 1990 تکمیل شد. در این دوره اخیر، کتاب ها و مقالات زیادی از کیم جونگ ایل، جانشین پدرش کیم ایل سونگ، درباره جوچه منتشر شده است. علاوه بر این، فروپاشی بلوک سوسیالیستی در دهه 1990 منجر به حذف بسیاری از عناصر مارکسیستی از جوچه شد. به عنوان مثال، پس از مرگش در سال 1994، کیم ایل سونگ توسط دولت به شخصیتی خداگونه تبدیل شد؛ کسی که عناصر مذهبی را به جوچه اضافه کرد. (تصویر 1)

(تصویر ۱): یادبودی در محوطه دانشگاه کیم ایل سونگ در پیونگ یانگ، کره شمالی، 2018. روی کتیبه نوشته شده است: «ایدئولوژی، فناوری و فرهنگ، از مقررات جوچه پیروی می کنند!»
عکاس: سِرگئی کوربانوف.

در آغاز قرن بیست و یکم، چالش های داخلی و خارجی باعث شد کیم جونگ ایل به ایدئولوژی جوچه چیزهایی بیفزاید. او این اضافات را «ایده‌هایی برای ساختن کشور بزرگ سوسیالیستی قدرتمند و شکوفا» نامید (گان سونگ دانه گوک **사회주의 강성대국 건설사상**). به گفته کره شمالی، این ایده های اضافی مرحله جدیدی در «توسعه کار بزرگ سوسیالیسم جوچه محور» بود که توسط کیم ایل سونگ آغاز شد. ایدئولوژی گانسونگ دانه گوک کیم جونگ ایل شامل عناصر اصلی جوچه بود. این اضافات به طور عمومی توسط کیم جونگ ایل به عنوان «کمکی ابدی» به ایدئولوژی پدرش توصیف شد. با این حال، پس از بحران هسته ای سال 2003، کره شمالی، گان سونگ دانه گوک را به نفع تأکید بر اولویت ارتش یا سونگون («اول ارتش») کنار

گذاشت. دولت گفت سونگون با فعالیت های ضد ژاپنی کیم ایل سونگ در طول جنگ جهانی دوم مرتبط است. این حرف، به دولت این امکان را داد تا جوچه را به عنوان پایه ایدئولوژیکی اصلی کره شمالی حفظ کند. علاوه بر این، کیم ایل سونگ، به همراه پسرش کیم جونگ ایل، به عنوان رهبران ابدی جمهوری خلق کره، همان طور که در قانون اساسی اخیر این کشور نشان داده شده است، شناخته شدند: «... از رفقای بزرگ کیم ایل سونگ و کیم جونگ ایل به عنوان رهبران ابدی جوچه کره حمایت کنید.»⁹

چئون دوگی-یو و جوچه

هنگامی که دین چئون دوگیو برای اولین بار در نیمه دوم قرن نوزدهم ظهور کرد، آن را دونگاک (東學؛ «آموزش شرقی») نامیدند. دونگاک از بیشتر عناصر تفکر سنتی کره تشکیل شده بود. این نام در سال 1905 توسط سومین پدرسالار کره، سون بیونگ هی، به چئون دوگیو تغییر یافت. چئون دوگیو تنها دینی است که در طول تاریخ کره شمالی به طور مداوم به حیات خود ادامه داده است. علاوه بر این، از اواسط دهه 1990، چئون دوگیو به عنوان یک سازمان دولتی رسمیت یافت و نمایندگان آن در مقبره دانگون-بنیانگذار افسانه ای ملت کره، حیواناتی را قربانی کردند. در پایان قرن بیستم، مبادلات بین نمایندگان چئون دوگیو کره جنوبی و کره شمالی عادی شد. دلیل این که مقامات کره شمالی از این ایدئولوژی حمایت می کنند را می توان در ماهیت ایده های آن یافت که بسیار شبیه به ایده های جوچه هستند، به ویژه در شکل دهه 1980-1990 آن. اولین و مهمترین شباهت این دو در نقش جهانی انسان است. در ایدئولوژی جوچه، انسان ها در مرکز جهان هستند. آن ها به عنوان فعال ترین موجودات زنده، جهان را به شیوه ای انقلابی بر اساس نیاز خود تغییر می دهند. در نسخه دانگاک چئون دوگیو، گائه بیه اوک (開闢، «گشودن در های آسمان و زمین») این موضوع از اهمیت زیادی برخوردار

⁹ قانون اساسی سوسیالیستی جمهوری دموکراتیک خلق کره. 2017، 3.

بود. «گشودن آسمان و زمین» را می‌توان به معنای نوعی تغییر انقلابی استنباط کرد، زیرا برای تغییر جامعه لازم است که کل هستی تغییر کند. اما «گشودن آسمان و زمین» به طور خودکار اتفاق نمی‌افتد. این امر مستلزم تلاش و قدرت انسان است. به عبارت دیگر، گانه بیه اوک انسان‌ها را در مرکز جهان قرار می‌دهد، درست مانند جوچه. چئون دوگیو همچنین انسان‌ها را مرکز عالم قرار می‌دهد. این کار در عبارت به معنای این نائه چون (人乃天)، «انسان بهشت است»¹⁰ است. آخرین قانون اساسی کره شمالی که در سال 1998 به تصویب رسید و در سال‌های 2009، 2012، 2013 و 2016 اصلاح شد، بیان می‌کند که کیم ایل سونگ در طول زندگی خود از شعار آی مین وی چون (以民爲天) مردم را بهشت بدانیم، پیروی می‌کرد.¹¹ واضح است که این سخن کیم ایل سونگ، همان تعبیر چئون دوگیو از انسان است.

دومین شباهت بین جوچه و چئون دوگیو، شیوه‌های آنان در توجه به وظیفه توسعه اجتماعی است. در چئون دوگیو، توسعه اجتماعی به معنای ساختن «بهشت روی زمین» (地上天國) است.¹² به همین ترتیب، دولت کره شمالی هدف خود را ساختن یک جامعه کامل اعلام می‌کند. این وضعیت از آینده اغلب توسط منابع رسمی «بهشت» (락원) نامیده می‌شود. به عنوان مثال، نسخه اولیه جوچه در دهه 2000، (کشور بزرگ قدرتمند و شکوفا)، اعلام کرد که جوچه منجر به ساختن «بهشت روی زمین» (지상락원) در سرزمین کره خواهد شد.¹³

¹⁰ مراسم و تشریفات ادیان کره ای 1996، 308.

¹¹ ترجمه رسمی انگلیسی این اصل، کلمه بهشت را نمی‌آورد: «مردم خدای من هستند» (به قانون اساسی سوسیالیستی جمهوری دموکراتیک خلق کره 2017 مراجعه کنید). برای اولین بار این شعار «مردم را بهشت بدانیم» در مقدمه قانون اساسی جمهوری خلق کره در نسخه 1998 ظاهر شد (خبرگزاری مرکزی کره، 2011 DPRK).

¹² مراسم و تشریفات ادیان کره ای 1996، 310.

¹³ ایده‌هایی برای ساختن کشور بزرگ سوسیالیستی قدرتمند و شکوفا 2000، 40.

سومین نقطه شباهت بین جوچه و چئون دوگیو، برداشت مشترک از اهمیت جهانی خودشان است. این ایدئولوژی اعلام می کند که جوچه نقشه واقعی برای خوشبختی انسان است و بنابراین باید در سراسر جهان گسترش یابد. به طور مشابه، چئون دوگیو از مومنان خود می خواهد که در «گسترش فضیلت» الهیات خود در سراسر جهان (德天下) شرکت کنند تا مردم در همه جا بتوانند به حقیقت خدای بهشتی (한울님) پی ببرند.¹⁴ چهارمین وجه اشتراک جوچه و چئون دوگیو در نحوه اندازه گیری زمان یافت می شود. از 8 جولای 1997، کره شمالی از تقویم جوچه استفاده کرده است. از نظر زمانی، اولین سال کره شمالی، در سال 1912، سال تولد کیم ایل سونگ آغاز می شود. بنابراین، سال 2022 صد و یازدهمین سال در تقویم جوچه است. چئون دوگیو نیز، مانند بسیاری دیگر از ادیان جدید کره ای، تقویم خاص خود را نیز دارد.¹⁵

آخرین و شگفت انگیزترین پیوند بین جوچه و چئون دوگیو که در کره جنوبی رواج دارد، گنجاندن «ایده های جوچه» (주체사상) در آن، توسط کره جنوبی ست. بر اساس الهیات چئون دوگیو در کره جنوبی، جوچه آخرین و بالاترین مرحله و نظریه است. مرحله ای بالاتر از سرمایه داری و کمونیسم. این همان ادعای کره شمالی است که جوچه بالاترین مرحله «توسعه خلاق» در اندیشه بشری است. حتی یک مقایسه سطحی از ایدئولوژی جوچه در کره شمالی و مفاهیم جوچه در کره جنوبی، چندین شباهت کلیدی را نشان می دهد:

1. هر دو ایده جوچه کره شمالی و کره جنوبی بر ضرورت استقلال و دفاع ملی

تأکید دارند (자위, 自衛).

¹⁴ مراسم و تشریفات ادیان کره ای 1996، 311.

¹⁵ به عنوان مثال می توان به ادیان چئونگ سانگو (증산도) و دانه جونگ گیو (대종교) اشاره کرد.

2. جوچه کره شمالی و جوچه چئون دوگیو هر دو بر ضرورت استقلال اقتصادی تاکید دارند (自立經濟).
3. اتحاد مسالمت آمیز و مستقل شبه جزیره کره، هم در ایدئولوژی جوچه کره شمالی و هم در چئون دوگیو کره جنوبی امری ضروری است.
4. دانگون، بنیانگذار اسطوره‌ای ملت و دولت کره، جنبه بنیادی ایده‌های جوچه چئون دوگیو کره جنوبی است، درست مانند شمال.

در سال 1993 باستان شناسان کره شمالی ادعا کردند مقبره دانگون را کشف، و بازسازی کرده اند. مقامات کره شمالی اکنون در برابر این مقبره هر سال در 7 اکتبر، روزی که گفته می شود در سال 2333 قبل از میلاد، ایالت گوجوسون توسط دانگون تأسیس شده است، حیوان قربانی می کنند.

اشتراکات بین ایدئولوژی جوچه در کره شمالی و دین جدید کره ای، به نمونه های بالا محدود نمی شود. سوال این است که آیا این شباهت تصادفی است یا افرادی که ایدئولوژی جوچه کره شمالی را توسعه داده اند، آگاهانه از برخی الگوهای چئون دوگیو پیروی کرده اند. بدیهی است که در حال حاضر نمی توان به این سوال پاسخ داد. اما نکته مهم این است که جوچه کره شمالی صرفاً یک شکل «کره ای شده» از ایدئولوژی کمونیستی نیست. کاملاً برعکس: این سیستمی از عقاید است که بسیاری از مؤلفه های ایدئولوژیک بومی سنتی را در خود جای داده.

جوچه و آیین کنفوسیوس

محققانی از کره جنوبی که در مورد کره شمالی مطالعه کرده اند، بر این باورند که اقتصاد، فرهنگ و جامعه آن جا هنوز تا حد زیادی تحت تأثیر آیین کنفوسیوس است. چرا نباید

با توجه به تأثیر کنفوسیوس در جنوب، آیین کنفوسیوس در شمالی نیز تأثیرگذار باقی نماند؟

در تحقیقات قبلی در مورد نقش فرزندسالاری در فرهنگ و جامعه کره، من پیوندهای متناظری را بین کتاب فرزندسالاری کنفوسیوس و کتاب ها و مقالاتی که درباره جوچه منتشر شده در کره شمالی یافتیم. این ارتباطات نشان می‌دهد که ایدئولوژی جوچه کره شمالی شامل عناصر کلیدی تفکر کنفوسیوس است. اول از همه، و همان طور که در بالا ذکر شد، اصل فلسفی جوچه این است که «انسان مالک همه چیز است و همه چیز

را تعیین می‌کند و به عبارتی انسان اشرف مخلوقات است» (**사람은 모든**)

در مورد «**것의 주인이며 모든 것을 결정한**» این اصل با بیانیه کنفوسیوس

مورد «حکومت خردمندان» از کتاب فرزندسالاری مطابقت دارد که در آن او ادعا می

کند که انسان «با ارزش ترین» موجود در آسمان و زمین است.¹⁶ جنبه مهم دیگر جوچه

این است که چگونه رهبر را در شخصیت های کیم ایل سونگ، کیم جونگ ایل و کیم

جونگ اون تئوریزه می‌کند، طوری که همه کره ای ها، آنان را اغلب «پدر» یا «والدین»

(**아버이**) می‌نامند. طبق باب «گسترش فضیلت» در کتاب فرزندسالاری، «تعلیم

فرزندی، احترام به کسی است که پدر اهل عالم است». «پدر اهل عالم» در این جا به

معنای بالاترین فرمانروا، امپراتور است. به طور مشابه، باب «مرد فاضل» (**士章**)

احترام به پدر را با احترامی که باید به یک حاکم نشان داد مقایسه می‌کند. (**아비**)

.(섬기기에 자뢰해야 님금을 섬기되 공경함이 한가지라

جوچه این ساختار خانواده مانند جامعه را گسترش می‌دهد. به طوری که در آن رهبر به

عنوان پدر، و حزب حاکم به عنوان مادر همه شهروندان به تصویر کشیده می‌شود.

¹⁶ ترجمه جدید کتاب فرزندسالاری 1986، ص. 88. نوشتار کره ای: 天地의 性에 사람이 貴하니.

رجوع کنید به ترجمه کره ای و تفسیرهای کتاب تقوای فرزندی.

یکی دیگر از جنبه های مهم جوچه نیاز به وفاداری (충성하다) به رهبر و حزب است. همان طور که مشخص است، وفاداری به حاکم یکی از اصول اساسی آیین کنفوسیوس است. به عنوان مثال، کتاب فرزندسالاری مملو از جملات مربوط به وفاداری است، مانند «خدمت به حاکم یک نوع وفاداری است» (孝로써 님금을 섬기면 충성이오). علاوه بر این، نظرات رسمی در مورد جوچه شامل اظهارات مهمی در مورد روابط مناسب بین بزرگسالان و جوانان است. بر اساس ایدئولوژی جوچه، یک جوان باید به سالمند خود احترام بگذارد و یک سالمند باید به عنوان یک رهبر از جوان مراقبت کند. روابط بین نوجوانان و بزرگان، در هر دو کتاب سخنان کنفوسیوس (論語) و منسیوس (孟子) مورد بحث قرار گرفته است. علاوه بر این، کتاب فرزندسالاری، این روابط را در فصل هایی درباره «شوالیه ها» و «خدمت به یک حاکم» توضیح می دهد.

(تصویر 2): «فرزند سالاری، برای کودکان» ورودی کاخ کودکان مانگ یونگ دانه، پیونگ یانگ. عکاس: سرگئی کوربانوف

در نهایت، در روابط خانوادگی، بر اساس ایدئولوژی جوچه، عشق شخصی کمتر از رعایت قوانین اخلاقی اهمیت دارد. این منعکس کننده کتاب فرزند سالاری است، که در باب «بخش زنانه خانه» (閨門章)، بر اهمیت رعایت قوانین در زندگی خانوادگی تأکید شده است. به همین ترتیب، باب «برتری و پستی فرزندسالاری» (孝優劣章) بیان می‌کند که شخص فقط می‌تواند والدین خود را دوست داشته باشد. به عبارت دیگر، این دیدگاه، همه اشکال عشق، به غیر از عشق به والدین¹⁷ - و به طور ضمنی، حاکمی که پدر همه است را رد می‌کند.

نتیجه

ایدئولوژی دولتی کره شمالی حاوی عناصر کلیدی، هم از آیین کنفوسیوس و هم مذهب چئون دوگیو است. این نشان می‌دهد که جوچه، برخلاف ارزش‌ها و هنجارهای سنتی کره نیست؛ بلکه در هسته خود آن است. علاوه بر این، جوچه بسیار منعطف است، همان‌طور که در واکنش نخبگان حاکم کره شمالی به تحولات سیاسی و چالش‌هایی که دولت‌های سوسیالیستی در اواخر دهه 1990 و اوایل دهه 2000 با آن مواجه بودند، مشاهده می‌شود. «ایده‌هایی برای ساختن یک کشور بزرگ سوسیالیستی، قدرتمند و شکوفا»، به عنوان توسعه جدیدی از ایده‌های جوچه کیم ایل سونگ ترویج می‌شود. علاوه بر این، به جای اینکه به عنوان جایگزینی برای جوچه در نظر گرفته شود، ادعا شد که این عقیده، وفاداری و فرزندسالاری کیم جونگ ایل به پدرش، کیم ایل سونگ را نشان می‌دهد. همچنین گویای این است که اصطلاح کره ای «وفاداری و فرزند سالاری» که توسط مقامات کره شمالی استفاده می‌شود، یک عبارت کنفوسیوسی ست. وفاداری به

¹⁷ ترجمه جدید کتاب فرزندسالاری 1365، 103. در کره ای این است: 아버지를 사랑치 아니하고 다른 사람 사랑하는 이를 날오뎀 다른 사람 사랑하는 이를 날오뎀 깃약德
به ترجمه کره ای و تفسیرهای کتاب فرزند سالاری مراجعه کنید.

حاکم و دولت، یا همان چانگ (충)، و همچنین فرزند سالاری برای پیران، یا همان هیو (효)، جنبه های اساسی کنفوسیوسیسم هستند.

نمونه هایی که من در مورد آن ها صحبت کردم نشان می دهد که رهبری معاصر کره شمالی تا چه حد به دنبال بازگشت به ارزش های سنتی کره بوده است. تشخیص این تغییر برای کسانی که به دنبال درک کره شمالی هستند حیاتی است.

درمورد نویسنده

سرگئی او. کوربانوف استاد و رئیس گروه مطالعات کره در دانشگاه سن پترزبورگ روسیه است. پروفیسور کوربانوف نویسنده هفت کتاب و بیش از صد مقاله در مورد تاریخ و سیاست کره است. او همچنین اولین ترجمه روسی کتاب فرزندسالاری را منتشر کرده است.

- A Big Dictionary of the Korean Language. 1992. Volumes 1-4 [우리말 큰 사전. 권. 1-4]. Seoul: Eomungak Publishing House.
- An Essay on Korean History. Book II. 1995. [Очерк Корейской истории. Книга 2]. Pyongyang: Foreign Languages Publishing House.
- Ceremonies and Rituals of Korean Religions. 1996. Ministry of Education and Sports [한국 종교의 의식과 예절. 문화체육부 편]. Seoul: Hwasan munhwa Publishing House.
- Dangun - Ancestor of Korea. 1994. [Тангун - родоначальник Кореи]. Pyongyang: Foreign Languages Publishing House.
- Ideas for Constructing the Great Socialist Powerful and Flourishing Country. 2000. [사회주의 강성대국 건설사상]. Pyongyang: Social Sciences Publishing House.
- Jeong, Un-chaе. 1990. The Juche Consciousness of the Independent Nation [정운채. 자주민의 주체 의식]. Seoul: Publishing House of the Central Headquarters of Cheondogyo.
- Kim, Jong-il. 1982. Juche Ideas [김정일. 주체사상에 대하여]. Pyongyang: Publishing House of the Korea Worker's Party.
- Kim, Jong-il. 1986. Let's Raise Higher the Banner of Marxism-Leninism and Juche Ideas [김 Чен Ир. Выше поднимем знамя марксизма-ленинизма и идей чучхе]. Pyongyang: Foreign Languages Publishing House.
- Kim, Jong-il. 1987. Some Questions of Education on Juche Ideas [김 Чен Ир. О некоторых вопросах воспитания на идеях чучхе]. Pyongyang: Foreign Languages Publishing House.
- Kim, Jong-il. 1988. To Establish Firmly the Juche System of the Perception of Revolution [김 Чен Ир. Прочно установить чучхейскую систему взглядов на революцию]. Pyongyang: Foreign Languages Publishing House.
- Kim, Jong-il. 1989. Juche Ideas [김 Чен Ир. Об идеях чучхе]. Pyongyang: Foreign Languages Publishing House.
- Kim, Jong-il. 1992. The Ruling Role of the Party [김 Чен Ир. О повышении руководящей роли партии]. Pyongyang: Foreign Languages Publishing House.
- Kim, Jong-il. 1994. Socialism is Science [김 Чен Ир. Социализм - это наука]. Pyongyang: Foreign Languages Publishing House.
- Korea. Brief Information. 1987. [Корея. Краткие сведения]. Pyongyang: Foreign Languages Publishing House.
- Korean Central News Agency, DPRK. 2011. "Constitution of the DPRK, adopted on September 5, 1998." Accessed February 2, 2011: <http://www.kcna.co.jp/item2/1998/9809/news09/05.htm#11>. Korean Central News Agency, DPRK. 2018. "Commemorative Events for the Feast of Opening Heaven" [개천절기념행사 진행]. Accessed October 4, 2018: <http://kcna.kp/kcna.user.article.retrieveNewsViewInfoList.kcmsf.jsessionid=5405174AC80CD8731FFF9A39E9CB0FAA>.
- Korean Translation and Commentaries on the Book of Filial Piety. n.d. A Block-Print Edition Preserved at the Institute of Asian Studies, Dankook University [효경언해 단국대학교 동양학연구소 장본. 색인: 古147 경694 호]. Seoul.
- Kurbanov, Sergei O. 2005. "The Korean 'New Religion' Jeungsando: A Brief Description of Its Main Ideas." In Proceedings of the Center for Korean Language and Culture, Volume 8 [Курбанов С.О. Корейская религия чынсандо. Краткое изложение основных идейных положений], 216- 239. St. Petersburg: St. Petersburg University Publishing House.
- Kurbanov, Sergei O. 2007. The Confucian Classic "Canon of Filial Piety" in a Korean Interpretation: A Korean Perception of the Universal Category of "Respect for Parents" [Курбанов С.О. Конфуцианский классический «Канон сыновней почтительности» в корейской трактовке. Корейское восприятие универсальной категории «почтительности к родителям»]. St. Petersburg: St. Petersburg University Publishing House.

- Kurbanov, Sergei O. 2016. Reflections on Historical Science and the Role of the Individual in History: Examples From the History of Korea [Курбанов С.О. Размышления об исторической науке и роли личности в истории. С примерами из истории Кореи]. St. Petersburg: Russian Christian Academy Publishing House.
- Lankov, Andrey N. 1995. North Korea: Yesterday and Today [Ланьков А.Н. Северная Корея: Вчера и сегодня]. Moscow: Vostochnaya Literatura.
- Law of the Democratic People's Republic of Korea. 2012. [조선민주주의인민공화국 법전]. Pyongyang: The Law Publishing House.
- Minjungseorim's Essential Korean-English Dictionary. 1990. Seoul: Minjungseorim.
- Oh, Mun-hwan. 2000. "Later Heaven and Gaebyeok Ideas in Donghak." Donghak Studies Bulletin 1(1): 181-202 [오문환. 東學의 後天開闢 사상 // 동학학보. 창간호]. Seoul: The Donghak Society.
- Rim, Nam-su. 1979. The Great Man of the World [Рим Нам Су. Великий человек мира]. Pyongyang: Foreign Languages Publishing House.
- Seong Dong-ho, (trans.) 1986. New Translation of the Book of Filial Piety [新譯 孝經. 성동호 譯解]. Seoul: Hongsin Munhwasa.
- Socialist Constitution of the Democratic Peoples' Republic of Korea. 1975. [Социалистическая конституция Корейской Народно-Демократической Республики]. Pyongyang: Foreign Languages Publishing House.
- Socialist Constitution of the Democratic Peoples' Republic of Korea. 2017. Pyongyang: Foreign Languages Publishing House.
- Vorontsov, Alexander V. 1997. Republic of Korea: Socio-Economic Structure and Trade-Economic Relations with CIS [Воронцов А.В. Республика Корея. Социально-экономическая структура и торгово-экономические отношения с СНГ]. Moscow: Institute of Oriental Studies, Russian Academy of Sciences.
- Yonhap News. 1999. "Unification and Compatriots Abroad" [연합 뉴스: 북한. 통일. 재외동포]. Seoul: Yonhap News.
- Yoo, Tae-Soo. 1995. "Filial Piety and Economic Development in the Confucian Cultural Milieu." In Filial Piety and Future Society [유태수. 유교 문화권에 있어서 효와 경제 발전 // 효 사상과 미래사회], 531-555. Seoul: The Academy of Korean Studies.